

**PLANY I ZAMIERZENIA
MIĘDZYNARODOWEGO
CENTRUM KULTURY**

—

2012

WSTĘP

Dwudziesty pierwszy rok działalności Międzynarodowego Centrum Kultury będzie rokiem trudnych, ale ważnych pytań. Wywołała je poniekąd wystawa otwarta w Galerii mck jeszcze w roku 2011. W *Polowaniu na awangardę. Zakazanej sztuce w Trzeciej Rzeszy* podejmujemy kwestię tragicznego splotu polityki i sztuki. Czy da się pogodzić te obie sfery ludzkiego działania? Czy napięcie między nimi nieuchronnie przerażać się musi w konflikt? Pragniemy z wielu stron przyjrzeć się tej relacji w wiosennym numerze kwartalnika „Herito”. Chcemy też zapytać, jak dziś wygląda nasza troska o ponadczasową wartość kultury i dziedzictwa w zderzeniu z doraźnością polityki, inicjując zarazem dialog z białoruskimi partnerami, w ramach polsko-białoruskiego okrągłego stołu poświęconego praktycznym i teoretycznym aspektom szeroko pojętej ochrony dziedzictwa kulturowego. Stykowi polityki, kultury i ekonomii poświęcone będzie ponadto międzynarodowe seminarium *Art meets business. Partnership?*

Dziś doświadczamy coraz szybszego ześlizgiwania się teraźniejszości w przeszłość historyczną. Żyjemy w czasie pamięci. Jeszcze dwie dekady temu najbliższym sąsiadem Polski na zachodzie była Niemiecka Republika Demokratyczna, tę niedawną rzeczywistość przywoła wystawa *NRD. Opowieści z kraju, którego już nie ma*. Kraje, które pojawiają się i znikają to swego rodzaju fenomen naszej części Europy, a zarazem temat letniego numeru „Herito”. Bez pamięci nie da się mówić o dziedzictwie – to dwa nierozzerwalnie związane pojęcia. Jak ewoluowały i jak je dziś definiujemy, o tym pragniemy dyskutować w międzynarodowym gronie badaczy dziejów Polski, a także na łamach „Herito”. Ponadto świadectwem ważnego polskiego głosu w tej dyskusji, a zarazem szczególnym hołdem pamięci będzie publikacja zebranych esejów profesora Andrzeja Tomaszewskiego.

Centrum od początku było i jest swoistym polskim obserwatorium przemian i inicjatyw kulturalnych w Europie Środkowej, toteż na zakończenie 2012 roku pragniemy zwrócić się ku naszym południowym sąsiadom. Wystawa prac Andy’ego Warhola będzie zarazem próbą przywołania słowackiego kontekstu jego twórczości, a na łamach „Herito” zagoszczą najwybitniejsi słowaccy intelektualiści.

Dyrektor mck – prof. dr hab. JACEK PURCHLA

MIĘDZYNARODOWE CENTRUM KULTURY

Międzynarodowe Centrum Kultury zainauguowało działalność 29 maja 1991 roku podczas odbywającej się w Krakowie Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (КВВЕ), na której po raz pierwszy po upadku Żelaznej Kurtyny przedstawiciele państw Wschodu i Zachodu debatowali o sprawach kultury i dziedzictwa. Od początku istnienia мск mieści się w zabytkowej, pamiętającej czasy średniowiecza, kamienicy „Pod Kruki” przy Rynku Głównym. Położenie w centrum Krakowa, a zarazem w sercu środkowej Europy, ułatwia realizację naszej misji, polegającej na wspieraniu kulturalnej integracji Europy i ochrony jej dziedzictwa kulturowego.

Działalność мск skupia się na wielowymiarowym podejściu do dziedzictwa kulturowego. W obrębie zainteresowania instytucji znajdują się: • dorobek cywilizacji europejskiej • wielokulturowość Europy Środkowej • tożsamość i pamięć historyczna • dialog kultur i społeczeństw • ochrona zabytków • polityka kulturalna • fenomen miasta historycznego, a także • geneza i rozwój nowoczesnej sztuki. Hasłem wywoławczym działalności мск jest interdyscyplinarność. Instytucja działa na wielu polach, łączy różne punkty widzenia, korzysta z dorobku wielu dziedzin, by w sposób jak najbardziej szeroki, a równocześnie spójny i obiektywny móc dzielić się wiedzą z zakresu dziedzictwa kulturowego w wymiarze uniwersalnym.

мск jest narodową instytucją kultury o charakterze naukowo-badawczym, edukacyjnym i informacyjnym. Dwadzieścia lat działalności to: • 123 wystawy prezentujące najważniejsze zjawiska ze świata sztuki i architektury • 100 międzynarodowych konferencji i seminariów, których uczestnikami byli przedstawiciele większości krajów europejskich i wielu pozaeuropejskich • 63 międzynarodowe programy edukacyjne, w których wzięło udział 2150 uczestników z większości krajów europejskich, Ameryki Północnej i Południowej, Azji i Afryki • działające od 2001 roku podyplomowe studia Akademia Dziedzictwa • 260 publikacji w języku polskim i obcych wersjach językowych • specjalistyczny księgozbiór liczący ponad 26 000 woluminów • projekty badawcze realizowane we współpracy z partnerami polskimi i zagranicznymi • aktywne uczestnictwo w gremiach międzynarodowych i sieciach kulturalnych.

THESAURUS POLONIAE

maj – lipiec

wrzesień – listopad

Kolejne edycje programu stypendialnego Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP dla zagranicznych badaczy zajmujących się dziedzictwem kulturowym i historią Polski oraz szeroko rozumianej Europy Środkowej odbędą się wiosną i jesienią 2012 roku. Program prowadzony jest w wersji *junior* skierowanej do doktorantów oraz *senior* oferowanej dla samodzielnych pracowników nauki. Wzór aplikacji oraz dodatkowe informacje dotyczące naboru znajdują się na stronie internetowej MCK.

MIT GALICJI

Kontynuacja polsko-ukraińsko-austriackiego projektu badawczego, zainicjowanego w roku 2010, którego zwieńczeniem będzie zaplanowana na rok 2014 wystawa *Mit Galicji* i obszerna publikacja. Jest to wspólne przedsięwzięcie MCK i Institutu für den Donauraum und Mitteleuropa w Wiedniu, realizowane przy współpracy z lwowskim niezależnym kulturalnym magazynem „I”. Po fazie przygotowawczej, w formie corocznych debat ekspertów, której rezultatem jest okazała dokumentacja merytoryczna planowanych działań wystawy, rok 2012 rozpoczyna etap realizacyjny. W jego ramach przewidziano merytoryczne opracowanie scenariusza wystawy, sporządzenie listy eksponatów, zainicjowanie współpracy z instytucjami w Austrii i na Ukrainie, w których, po zakończeniu prezentacji w Galerii MCK, wystawa będzie pokazywana. Przewidziano także wyłonienie autorów tekstów do publikacji.

EUROŚRÓDZIEMNOMORSKA FUNDACJA DIALOGU KULTUR IM. ANNY LINDH

Fundacja powstała z inicjatywy Komisji Europejskiej i Komitetu EURO-MED w ramach trzeciego koszyka Procesu Barcelońskiego. Zadaniem Fundacji jest wspieranie najszerzej rozumianej wymiany kulturalnej i edukacyjnej między społeczeństwami 43 państw Unii dla Śródziemnomorza. Fundacja działa na zasadzie współpracy sieci instytucji w każdym z państw. Na zlecenie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego koordynatorem polskiej sieci jest MCK, które uczestniczy w realizowaniu misji i zamierzeń Fundacji, starając się, by głos Europy

Środkowej był ważnym wkładem w debatach poświęconych przyszłości kontynentu i krajów południowego basenu Morza Śródziemnego. Polska sieć Fundacji zrzesza ponad 80 członków w 25 miastach Polski, m. in. organizacje pozarządowe, instytucje kultury i uczelnie, które uzyskują tym samym możliwość ubiegania się o wsparcie finansowe i logistyczne Fundacji dla realizowanych przez siebie przedsięwzięć. Jak dotąd 30 polskich projektów – indywidualnych lub z udziałem partnerów zagranicznych – uzyskało taką pomoc.

W roku 2012 kontynuowane będą spotkania regionalne (zainicjowane w 2010 roku) adresowane do obecnych członków sieci Fundacji oraz organizacji działających na rzecz dialogu międzykulturowego, których celem będzie prezentacja i promocja działań i misji Fundacji im. Anny Lindh w Polsce. Ponadto w siedzibie мск odbędzie się doroczny zjazd polskiej sieci Fundacji im. Anny Lindh. Rozpoczęte zostaną także prace nad przygotowaniem wniosku i realizacją kolejnego wspólnego projektu polskiej sieci, którego celem będzie aktywizacja i integracja członków sieci we wspólnym działaniu na rzecz dialogu międzykulturowego.

Najważniejszy projekt polskiego koordynatora w 2012 roku to przygotowanie i wydanie książki zatytułowanej *Czy Polska leży nad Morzem Śródziemnym?* » www.alfpolska.org

ŚRODKOWE EUROPEJSKI SERWIS INFORMACYJNY AHICE

Projekt AHICE (Art Historian Information from Central Europe) to jedyny ponadregionalny serwis o sztuce i dziedzictwie, zrzeszający obecnie blisko 200 partnerów z krajów Grupy Wyszegradzkiej. Serwis działa jako obszerna baza danych obejmująca wystawy i konferencje organizowane w Europie Środkowej – w Republice Czeskiej, Polsce, na Węgrzech i Słowacji, wydawane w regionie książki i czasopisma. Skierowany jest do specjalistów, muzealników oraz miłośników sztuki, kultury i dziedzictwa. Prowadzony jest w języku angielskim.

AHICE wychodzi naprzeciw oczekiwaniom użytkowników Internetu „drugiej generacji”, zaznaczając swoją obecność w portalu społecznościowym Facebook, umożliwiając w ten sposób dodawanie komentarzy na temat najciekawszych wydarzeń związanych ze sztuką dawną i współczesną w Europie Środkowej.

Partnerami instytucjonalnymi мск w realizowaniu projektu są: Galeria Morawska (Republika Czeska), Katedra Historii Sztuki Uniwersytetu Komenskigo (Słowacja) i Urząd Ochrony Dziedzictwa Kulturowego (Węgry). » www.ahice.net